

WYMAGANIA DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

Wykonawca będzie organizować i wykonywać prace realizowane w ramach przedmiotu UMOWY w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy, w tym: zapewni niezbędne środki i materiały dla bezpiecznego wykonania powierzonych zadań (maszyny i urządzenia, rusztowania, środki ochrony zbiorowej, środki ochrony indywidualnej itp.).

Obowiązki określone dla Wykonawcy dotyczą wszystkich osób zatrudnionych przez Wykonawcę do realizacji UMOWY: podwykonawców, dalszych podwykonawców, wykonujących pracę na rzecz Wykonawcy na podstawie stosunku pracy albo umowy cywilnoprawnej, zwanych dalej pracownikami.

1. Wykonawca jest zobowiązany współdziałać z Zamawiającym w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w procesie przygotowania i realizacji robót budowlanych, a w szczególności:

- 1.1. Zapoznać się oraz zapoznać swoich pracowników z planem BIOZ (jeśli roboty budowlane wymagają przygotowanie planu BIOZ), posiadać pisemne potwierdzenie zapoznania się pracowników z powyższym oraz stosować się do zawartych w nim wymagań i wytycznych.
- 1.2. Przeprowadzić ocenę ryzyka zawodowego wykonania przedmiotu UMOWY, posiadać Instrukcje BHP, przedstawić do akceptacji Zamawiającego wymagane Instrukcje Bezpiecznego Wykonania Robót (IBWR), zgodne z wytycznymi zawartymi w BIOZ, uwzględniając uwagi i zalecenia przekazane przez Zamawiającego.
- 1.3. Zapewnić stały nadzór nad pracownikami i prowadzonymi robotami przez osobę posiadającą kwalifikacje wymagane przepisami prawa pracy, przepisami branżowymi oraz posiadającą wiedzę i umiejętności niezbędne do bezpiecznej organizacji i prowadzenia prac. W przypadku konieczności czasowego opuszczenia miejsca wykonywania prac, osoba odpowiedzialna za nadzór nad prowadzonymi robotami i pracownikami zobowiązana jest do wyznaczenia zastępcy na okres swojej nieobecności. Osoba taka musi także posiadać wymagane uprawnienia i szkolenia.
- 1.4. Zatrudnić do wykonywania przedmiotu UMOWY tylko osoby posiadające odpowiednie, wymagane przepisami kwalifikacje zawodowe, aktualne badania lekarskie oraz przeszkolenie w zakresie przepisów BHP i przeciwpożarowych.
- 1.5. Zapewnić podczas prowadzenia prac, stałą obecność osób wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników, a także zapewnić środki niezbędne do działania w przedmiotowym zakresie chyba że z BIOZ wynika inaczej.
- 1.6. Zapewnić zgodne z wymaganiami przepisów przygotowanie pracowników do pracy, potwierdzone stosownymi, aktualnymi dokumentami:
  - a) orzeczeniami lekarskimi o braku przeciwwskazań do wykonania powierzonych prac lub zajmowanego stanowiska, wydane przez lekarza medycyny pracy,

- b) dokumentami potwierdzającymi ważność szkoleń pracowników w zakresie BHP i przepisów przeciwpożarowych, w tym szkolenia informacyjnego BHP przeprowadzonego na budowie przed rozpoczęciem robót, szkoleń na stanowisku pracy, a dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych przeprowadzanie szkolenia okresowego nie rzadziej niż raz do roku,
- c) świadectwami i dokumentami potwierdzającymi dodatkowe kwalifikacje niezbędne do wykonania powierzonych prac, obsługi sprzętu lub kierowania maszynami i pojazdami,
- d) kartami oceny ryzyka zawodowego wraz z oświadczeniami potwierdzającymi zapoznanie pracowników z zagrożeniami wynikającymi z oceny ryzyka zawodowego, występującymi na określonych stanowiskach pracy,
- e) potwierdzeniami zapoznania pracownika z DTR maszyn i innych urządzeń technicznych lub ich instrukcją obsługi,
- f) potwierdzeniami dokonywania okresowych kontroli urządzeń elektrycznych pod względem bezpieczeństwa,
- g) wykazami osób wyznaczonych i przeszkolonych w zakresie udzielania pomocy przedmedycznej,
- h) wykazami maszyn, urządzeń i elektronarzędzi używanych na budowie.

Wykonawca zobowiązany jest do przechowywania powyższych dokumentów i okazania ich na żądanie Zamawiającego.

- 1.7. Zapewnić maszyny, urządzenia i sprzęt niezbędny do wykonania robót, spełniający wymagania przepisów i norm bezpieczeństwa. Wykonawca zobowiązany jest udostępnić na żądanie Zamawiającego dokumentację potwierdzającą sprawność i bezpieczeństwo eksploatacji urządzeń, maszyn oraz instalacji użytkowanych w związku z realizacją przedmiotu UMOWY.
- 1.8. Niezwłocznie zgłaszać Zamawiającemu incydenty, zdarzenia wypadkowe, potencjalnie wypadkowe oraz zagrożenia dla zdrowia i życia zaistniałe na budowie lub w związku z jej realizacją, a gdy zawiadomienie o zdarzeniu dokonano w formie ustnej, potwierdzać to pisemnie nie później niż w ciągu 24 godzin po zdarzeniu.
- 1.9. Zapewnić przeprowadzenie postępowania powypadkowego w sytuacji zaistnienia wypadków pracowników oraz umożliwić obecność przedstawiciela Zamawiającego podczas postępowania powypadkowego a także udostępnić mu dokumentację powypadkową.
- 1.10. Zapewnić pomieszczenia oraz urządzenia higieniczno-sanitarne i socjalne, a także środki czystości dla pracowników oraz osób wykonujących pracę na jego rzecz, zgodnie z wymaganiami przepisów oraz dbać o bezpieczny i higieniczny stan tych pomieszczeń.
- 1.11. Zapewnić odzież roboczą i ochronną, obuwie robocze oraz niezbędne środki ochrony indywidualnej określone na podstawie oceny ryzyka zawodowego przeprowadzonej zgodnie z obowiązkiem określonym w pkt. 1.2 Niezależnie od wymagań szczególnych, w każdym przypadku Wykonawca zobowiązany jest wyposażyć pracowników w podstawowe środki ochrony indywidualnej, w tym: hełm ochronny, okulary ochronne spełniające wymagania określone dla 1 klasy optycznej, rękawice ochronne spełniające wymagania min. 2 kategorii ochronnej, obuwie ochronne spełniające wymagania określone dla kategorii S3, odzież roboczą, kamizelkę ostrzegawczą lub odzież ochronną spełniającą wymagania min. 2 kategorii widzialności.

- 1.12. Zapewnić ład i porządek na stanowiskach pracy oraz w ich otoczeniu, a także bezpieczny stan urządzeń i wyposażenia oraz środków ochrony zbiorowej stosowanych w związku z realizacją przedmiotu Umowy.
- 1.13. Egzekwować od pracowników przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym również zawartych w planie BIOZ, instrukcjach BHP i IBWR, sporządzonych na okoliczność realizacji UMOWY.
- 1.14. Uczestniczyć w spotkaniach, kontrolach i inspekcjach organizowanych przez Zamawiającego dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz koordynacji robót.
- 1.15. Terminowo realizować zalecenia z przeprowadzonych kontroli i inspekcji BHP i ppoż.
- 1.16. Terminowo przekazywać informacje objęte obowiązkiem raportowania, zgodnie z wymaganiami określonymi w planie BIOZ.

2. Wykonawca jest uprawniony do:

- 2.1. Zgłaszania uwag i wniosków oraz koordynacji robót w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
- 2.2. Wstrzymania robót w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla zdrowia i życia, niezwłocznie informując o tym fakcie Zamawiającego.

3. Zamawiający jest uprawniony do:

- 3.1. Wizytacji stanowisk pracy oraz pomieszczeń higieniczno – sanitarnych zorganizowanych przez Wykonawcę w ramach realizacji przedmiotu UMOWY.
- 3.2. Wydawania zaleceń usunięcia uchybień i nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kontroli ich wykonania. Żądania czasowego lub trwałego usunięcia z terenu budowy pracowników Wykonawcy rażąco naruszających obowiązki w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
- 3.3. Wydawania poleceń realizacji działań zapewniających przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w związku z koordynacją robót budowlanych.
- 3.4. Wstrzymania robót i prac w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla zdrowia i życia. W takim przypadku Zamawiający nie będzie ponosić odpowiedzialności za straty lub koszty poniesione z tego tytułu przez Wykonawcę. Wymienione straty lub koszty nie będą również stanowić podstawy do uzasadniania ewentualnych opóźnień.
- 3.5. Wyposażenia pracowników i osób wykonujących pracę na rzecz Wykonawcy w odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w sytuacji gdy Wykonawca nie dopełni tego obowiązku. Udokumentowanymi kosztami przekazanej odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej obciążony zostanie odpowiednio Wykonawca.
- 3.6. W sytuacji braku ładu i porządku na stanowiskach pracy Wykonawcy, których stan według oceny Zamawiającego może wpłynąć na wystąpienie bezpośrednich zagrożeń zdrowia lub życia, Zamawiający zastrzega sobie prawo wykonania robót porządkowych na koszt Wykonawcy.
- 3.7. Naliczania Wykonawcy kar umownych w sytuacji:
  - a) braku wyposażenia lub niestosowania przez pracowników i osoby wykonujące pracę na jego rzecz środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, w kwocie 100 zł, za każdy ujawniony przypadek;

- b) braku ładu i porządku na stanowiskach pracy zorganizowanych przez Wykonawcę w ramach realizacji przedmiotu UMOWY oraz w ich otoczeniu, w kwocie 500 zł, za każdy ujawniony przypadek;
  - c) naruszenia przepisów i zasad bezpieczeństwa, w tym określonych w BIOZ, IBWR lub instrukcji BHP i Regulaminu Budowy, w kwocie 500 zł, za każdy ujawniony przypadek;
  - d) przebywanie na terenie budowy pracowników będących pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, w kwocie 1500 zł na rzecz Zamawiającego za każdy ujawniony przypadek (każdą osobę) oraz trwałe odsunięcie od pracy na budowie takich pracowników;
  - e) dopuszczenia do wykonania prac bez wymaganego nadzoru osoby kierującej, w kwocie 1000 zł, za każdy ujawniony przypadek;
  - f) dopuszczenie do wykonywania robót wymagających dodatkowych kwalifikacji przez osobę nie posiadającą stosownych kwalifikacji potwierdzonych dokumentami w kwocie 1000 zł, za każdy ujawniony przypadek.
- 3.8. W przypadku stwierdzenia podczas kolejnej kontroli nieprawidłowości, o których mowa w pkt. 3.7, karę za każdy ujawniony przypadek ustala się poprzez powiększenie o 50% kary nałożonej ostatnio za takie samo naruszenie.

Zamawiający zastrzega sobie prawo określenia dodatkowych wymogów dotyczących bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia w sytuacjach przewidywania wystąpienia specyficznych zagrożeń wymagających zastosowania odrębnych działań zapobiegawczych. Wymagania co do ich przestrzegania będą skutecznie wyłącznie wtedy, gdy Zamawiający dostarczy je Wykonawcy w formie pisemnej nie później niż na 5 dni przed rozpoczęciem takich robót lub prawdopodobieństwem wystąpienia takich zagrożeń.